

Sygn. akt III AUa 411/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Agata Pyjas - Luty
Sędziowie:	SSA Maria Szaroma (spr.) SSA Marta Fidzińska - Juszcak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Renata Tyrka

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **J. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o wysokość zaległości z tytułu składek na FUS, FUZ, FP i FGŚP

na skutek apelacji wnioskodawcy J. B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 24 stycznia 2012 r. sygn. akt V U 1042/11

o d d a l a a p e l a c j ę .

Sygn. akt III AUa 411/12

UZASANIENIE

wyroku z dnia 25 września 2012 r.

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie od decyzji z dnia 11 sierpnia 2011 r., którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. określił wysokość zaległości J. B. z tytułu składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z dnia 20 lutego 2001 r. KRUS objął wnioskodawcę ubezpieczeniem społecznym rolników. W dniu 29 kwietnia 1987 r. wnioskodawca rozpoczął wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie transport ciężarowy eksport-import towarów dozwolonych prawem. Decyzją z dnia 22 października 2004 r. KRUS stwierdziła ustanie ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 października 2004 r. Kolejną decyzją z dnia 17 lipca 2007 r. organ rentowy wyłączył wnioskodawcę z ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 1 stycznia 2006

r. do 2 lipca 2007 r., gdyż wnioskodawca od dnia 21 kwietnia 2005 r. do dnia 2 lipca 2007 r. prowadził działalność gospodarczą, o czym nie poinformował KRUS. Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2007 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił odwołanie wnioskodawcy od powyższej decyzji. Z tego tytułu wnioskodawca został objęty ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wnioskodawca podlegając ubezpieczeniu społecznemu rolników pobierał zasiłki chorobowe w okresach od 2 lutego 2006 r. do 31 lipca 2006 r. i od 20 września 2006 r. do 13 marca 2007 r. Za okres od 2 lutego 2006 r. do 13 marca 2007 r. powstała nadpłata zasiłku chorobowego (wsteczne wyłączenie z ubezpieczenia społecznego rolników), w kwocie (...)zł (kwotę (...)zł przebiegająca ze składek w dniu 21 sierpnia 2007 r., pozostałą kwotę wraz z odsetkami potrącono z zasiłku chorobowego w dniu 25 kwietnia 2008 r. i 11 sierpnia 2008 r.). Decyzją z dnia 18 października 2006 r. KRUS przyznał wnioskodawcy jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy rolniczej w kwocie(...)zł. W związku z wyłączeniem wnioskodawcy z ubezpieczenia społecznego rolników wezwano go do zwrotu jednorazowego odszkodowania. Świadczenie to zostało przez wnioskodawcę zwrócone.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy powołując się na art. 6 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych podniósł, że osoba prowadząca działalność gospodarczą ubezpieczeniu chorobowemu podlega dobrowolnie, wyłącznie na swój wniosek. Wnioskodawca nie zgłosił wniosku o objęcie go tym ubezpieczeniem i nie opłacił składek z tego tytułu. Brak zatem było przesłanek do zmniejszenia podstawy wymiaru najniższej składki, gdyż nie spełniał on warunków do przyznania zasiłku. Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na zasadzie art. 477¹⁴§1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca wnosząc o jego uchylenie oraz poprzedzającej go decyzji i przekazanie sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania. Skarżący zarzucił niedokonanie przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych co do rzeczywistego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej w okresie niezdolności do pracy, a tym samym nieustalenie, czy istniała podstawa do objęcia go obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w oparciu o art. 6 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Skarżący zarzucił nadto naruszenie prawa materialnego polegające na niedokonaniu oceny, czy w sprawie istniały podstawy do przyznania zasiłku chorobowego określone w art. 7 pkt 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W uzasadnieniu skarżący zarzucił, że Sąd Okręgowy nie ustalił, czy była faktycznie prowadzona działalność gospodarcza w okresie objęcia go obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, gdyż to stanowi podstawę objęcia ubezpieczeniem. Wnioskodawca podniósł, że skoro działalność gospodarcza nie była okresowo prowadzona to nie było podstawy do obowiązkowego ubezpieczenia. Wnioskodawca wskazał, że w świetle art. 6 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podleganie ubezpieczeniu jest pochodną faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej, a nie samego wpisu do ewidencji. Zaprzestanie działalności gospodarczej może być również okresowe, spowodowane przerwą w jej wykonywaniu. Wnioskodawca zarzucił, że brak ustaleń Sądu w tym zakresie sprawia, że niemożliwe jest prawidłowe zastosowanie powyższych przepisów oraz ocenienie legalności zaskarżonej decyzji. Wnioskodawca jakkolwiek oświadczył, że nie złożył wniosku o objęcie go ubezpieczeniem, to jednakże należało zbadać czy istniały podstawy do przyznania zasiłku chorobowego w oparciu o autonomiczną regulację ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W ocenie wnioskodawcy Sąd winien był przyjąć, iż stosownie do art. 7 pkt 1 i 2 w zw. z art. 13 ust. 1 cyt. ustawy, jego tytuł ubezpieczenia chorobowego ustał, a zarazem stał się niezdolny do pracy. Wnioskodawca podał, że wiadomość o wyłączeniu go z ubezpieczenia społecznego rolników powziął dopiero po otrzymaniu decyzji z dnia 7 lipca 2007 r. W związku z objęciem go ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej nie mógł złożyć wniosku o objęcie go ubezpieczeniem chorobowym z mocą wsteczną (art. 14 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Istota sporu w niniejszej sprawie nie sprowadza się do kwestii podlegania przez J. B. ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, gdyż ta okoliczność jest bezsporna, a jedynie do samej wysokości zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Zgodnie z przepisem art.6 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 roku, Nr 205, poz.1585) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają osoby, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą, natomiast przepis art.13 pkt 4 tejże ustawy wprowadza zasadę, w myśl której osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności, aż do dnia zaprzestania jej wykonywania.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego. Do prawidłowo ustalonego w sprawie stanu faktycznego Sąd I instancji zastosował odpowiednie przepisy, dokonując ich właściwej wykładni. Sąd I instancji zajął w pełni prawidłowe stanowisko co do tego, iż w okresach wymienionych w zaskarżonej decyzji organu rentowego, wnioskodawca obowiązkowo podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, a zatem brak jest podstaw by zmienić zaskarżoną decyzję.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny uznał, iż zarzuty podniesione w wywiedzonej apelacji nie zasługują na uwzględnienie. Okoliczność podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniu społecznemu jest na gruncie niniejszego postępowania bezsporna. Podnieść zatem należy, iż zaskarżona decyzja jest bezpośrednią konsekwencją objęcia wnioskodawcy ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, stąd brak jest podstaw do jej kwestionowania. Wykluczenie wnioskodawcy z ubezpieczenia KRUS i objęcie go ubezpieczeniem w ZUS obligowało go bowiem do zapłaty składek za tenże okres. Zatem zaskarżona decyzja jest bezpośrednio konsekwencją zmiany ubezpieczyciela. Niedobór środków na koncie wnioskodawcy, z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych obligowały ZUS do wydania decyzji w tym przedmiocie. Wnioskodawca nie podniósł żadnych zarzutów w kwestii wysokości powyższych zaległości, zatem brak jest podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji. Trafnie stwierdził Sąd Okręgowy, że osoba prowadząca działalność gospodarczą dobrowolnie podlega ubezpieczeniu społecznemu, a zatem skoro wnioskodawca nie złożył stosownego wniosku w zakresie objęcia go tym ubezpieczeniem nie przysługuje mu roszczenie do wypłaty świadczeń, które uzyskał od KRUS. Z tego względu sformułowany przez wnioskodawcę w tym zakresie zarzut nie zasługuje na uwzględnienie.

W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się te same reguły dowodzenia, jak w zwykłym procesie cywilnym. Sprawia to, że wbrew zarzutom wnioskodawcy, to na nim, a nie na Sądzie I instancji ciążył, stosownie do art. 6 k.c., obowiązek wykazania, iż w poszczególnych okresach działalność gospodarza faktycznie nie była prowadzona, co mogłoby ewentualnie rodzić roszczenia w kwestii zasadności uiszczenia składki w pełnej wysokości za wskazane okresy.

Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 11 stycznia 2005 roku (sygn. akt I UK 105/04, OSNP 2005/13/198) wyraził pogląd, iż wykreślenie wpisu pozarolniczej działalności gospodarczej z ewidencji lub odnotowanie przerw w jej prowadzeniu powoduje - na stałe lub okresowo - ustanie obowiązku ubezpieczenia, natomiast zgłoszenie faktycznego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej tylko w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych może prowadzić do ustania obowiązku ubezpieczenia w przypadku rzeczywistego zaistnienia przerwy w prowadzeniu tej działalności. Niemniej jednak wnioskodawca nie wykazał, iż faktycznie zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej, a zatem brak jest podstaw by uwzględnić jego żądanie w tym zakresie.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że wnioskodawca nie podniósł żadnych zarzutów, ani też nie przytoczył żadnych dowodów, które podważyłyby trafność zaskarżonego wyroku. Skoro zaskarżony wyrok oparty został na niewadliwych ustaleniach faktycznych i jest zgodny z prawem, przeto Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.